

Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Uygulamalarında Yaşanan Sorunların Belirlenmesi ve Çözüm Önerilerine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Determining Problems of Teacher Training in Turkey and Evaluating Teachers’ Views On Solution Suggestions

Hasan BAŞ¹, Eşref NURAL²

¹Lisansüstü Öğrencisi, Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, hasanbas611@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-2793-5423

²Dr. Öğretim Üyesi, Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, esref.nural@trabzon.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0100-8162

Geliş Tarihi: 23.12.2022

Kabul Tarihi: 17.03.2023

ÖZ

Araştırmanın amacı Türkiye’de öğretmen yetiştirme uygulamalarında yaşanan sorunların belirlenmesi ve çözüm önerilerine yönelik öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesidir. Bu doğrultuda öncelikle giriş bölümünde konu belirtilmiş, konu ile ilgili tanım ve bilgilendirmeler yapılmıştır. Sonrasında problem ve alt problemler açıklanmıştır. Araştırmanın önemi ve sınırlılıkları ifade edilmiştir. Araştırma nitel bir araştırmadır, veriler ise yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu açık uçlu 5 sorudan oluşmaktadır. Görüşme soruları alanyazın taramasının ardından alt problemler göz önünde bulundurularak uzman görüşüne başvurularak oluşturulmuştur. Araştırma kapsamında 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Trabzon ili Düzköy ilçesinde ilk ve ortaöğretim kurumlarında görevli 12 öğretmene ulaşılmış ve öğretmenlere konu ile ilgili görüşlerini belirlemek üzere yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Ulaşılan veriler içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda ulaşılan bulgulara göre, Türkiye’de öğretmen yetiştirme uygulamalarında öğretmenliğe girişte yeterli ölçme ve değerlendirmenin yapılmadığı, öğretmen adaylarının eğitiminde uygulama azlığı ve nitelik sorunları bulunduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin mesleğe başladıktan sonraki hizmet içi

eğitimlerinin çağa uygun, verimli ve başarılı olmadığı, farklı alanlara öğretmen olma olanağı tanınmasının getirdiği olumsuzluklar, öğretmenlerin özlük hakları ve ücretlerinin istenilen düzeyde olmadığı belirlenmiştir. Belirlenen sorun alanlarına yönelik olarak çözüm önerileri son bölümde sıralanmıştır.

Anahtar Sözcükler: *Nitelikli öğretmen, öğretmen adayı seçimi, öğretmen eğitimi, öğretmen yetiştirme*

ABSTRACT

This study aims to determine problems of teacher training in Turkey and evaluate recommendations of teachers for leading to improvements in teacher training. Accordingly, the subject was specified firstly in the introduction section. Later, related definitions and information were presented on the subject. Flowingly, the main research problem and sub problems were stated. The significance and limitations of the study were explained. The research is a qualitative study, and the data were collected using semi-structured interview form. The semi-structured interview form contains five open-ended questions. Interview questions were prepared after the literature review, considering the sub problems and the expert opinion. Within the scope of research, the semi-structured interview form was conducted to twelve teachers working in primary and secondary schools in Düzköy district of Trabzon province in 2020-2021 educational years so as to take their opinions related to the subject. The obtained data were analyzed by means of content analysis method. According to the acquired results in the research findings, in practice of teacher training in Turkey, adequate measurement and evaluation is not made at the entrance to teaching. It is revealed that there have been lack of practice and quality problems in education of teacher candidates. It has been stated that in-service training of teachers after beginning their professions is old fashioned, inefficient and unsuccessful, and there have been negative problems, which are caused by the right to be a teacher in different fields, and personal rights and wages are not the desired level. Various solution suggestions for the determined problem areas are listed in the last section.

Keywords: *A qualified teacher, selection of teacher candidate, teacher education, teacher training*

GİRİŞ

Eğitim geçmişten bugüne, her toplumda süregelen insanlığın en temel görevlerinden biridir. Öğretmen ise bu olgunun merkezinde yer almaktadır. Çünkü o bir topluluğun veya ulusun varlığıyla ilgili bir görevi yerine getirir (Tozlu, 2015). Öğretme işi yeryüzünün en eski mesleklerinden birisidir. Öğretmenler ise öğrenmeyi gerçekleştirmeye dönük olarak öğrenme ortamında gereken bütün düzenlemeleri uygulayan kişilerdir (Gündoğdu ve Silman, 2007).

Eğitim bir davranış değiştirme süreci olarak değerlendirilmektedir. Eğitimin bu anlamda önemini herkes onaylamaktadır. Sokakta, iş yerinde, çeşitli kurumlarda ve farklı durumlarda gözlemlenen iyi veya kötü davranışlar eğitim sisteminin bir sonucudur. Çünkü davranış değiştirme sürecinin en etkili ve planlı biçimde kazandırıldığı kurumlar okullardır. Öğrenci davranışlarını istenilen yönde geliştirmeyi ve değiştirmeyi sağlayan öğeler içerisinde eğitim programlarının önemli bir yeri vardır. Ancak bu programların uygulayıcıları olan öğretmenlerin eğitim süreci içerisindeki en önemli öge olduğu unutulmamalıdır. Bu nedenle ülkeler nitelikli öğretmen yetiştirme çabası içerisine girmiştir (Arslan, 2009).

Geçmişle gelecek arasında kurulacak bağlantıyı sağlamanın en önemli yollarından birisi eğitimidir. Eğitim aynı zamanda bir toplumun kalkınmasını sağlayan insan ve iş gücünü yetiştirmek görevini üstlenen bir yapıdır. Bir ülkedeki eğitim uygulamalarının başarısı oradaki öğretmenlerin ve diğer eğitim çalışanlarının yeteneklerine ve iyi yetişmelerine bağlıdır. Hiçbir eğitim sistemi, o sistemdeki işleri yürütecek çalışanın niteliğinin üstünde başarı sağlayamaz. Dolayısıyla bir okulun içinde görev alan öğretmenler kadar iyi olduğu değerlendirilmektedir (Kavcar, 2002). Öğretmenler eğitim sisteminin ana uygulayıcıları oldukları için büyük bir sorumluluk ve görevi yerine getirmektedir. Bir ülkenin eğitim politikasını uygulayanlar öğretmenlerdir (Gürkan, 1987).

Eğitim politikalarını uygulayan ve uygulama yolları ile bu politikalara etki eden, eğitim çalışmalarını anlamlı kılan, eğitimi işlevsel duruma getirip ona can veren ve eğitim etkinliklerini başlatan, geliştiren, uygulayan eğitimciler olan öğretmenler eğitimin vazgeçilmez ögesidir. Bu nedenle eğitim politikasını geliştirenler eğitim sistemlerinde

yapılan yeniliklerin temelinde öğretmenlerin bulunduğunu belirtmektedir (Mete, 2013). Bu doğrultuda öğretmenlerin çağın gerektirdiği bilgi ve becerilere uygun olarak yetiştirilmesi toplumun beklentisidir.

Öğretmenler geçmişten bugüne birikimli olarak gelen kültürel öğeleri gelecek kuşaklara iletme görevini yerine getirmektedir. Ancak öğretmenler yalnızca kültürel birikimin iletilmesinde değil, günden güne değişen koşullara, öğrencileri alıştırmada kilit görev üstlenmektedir. Toplumsal yaşamdaki değişiklikler, ailede yapısındaki değişimler, teknik ve kültüre bağlı yenilikler ve gelişimler yalnızca eğitim uygulamalarını değil bir yandan da okulun ve sınıfın temellerini değiştirmektedir (ETUCE, 1995). Başarılı öğrenciler iyi bir eğitimle, eğitimin istenilen sonuçları vermesi de öğretmenlerin iyi yetiştirilmeleri ile mümkündür. Bu nedenle, eğitimde geri kalmak istemeyen ülkeler eğitim üyesi, sınıf ve alan öğretmeni yetiştirme uygulamalarını geliştirmeye ve yenileştirmeye çabalamaktadır. Öğretmen adaylarının belirlenmesi, hizmet öncesi, hizmet içi eğitimler ülkenin gereksinim duyduğu nitelikte öğretmen yetiştirmeyi amaç edinmek durumundadır. Bu amaca uygun öğretmen yetiştirmek için öğretmen yetiştirme ile ilgili bütün kurum ve kuruluşların birlikte eş güdümlü olarak çaba göstermesi gerekmektedir.

Uluslararası alanda uygulanan PISA, TIMSS gibi sınavlardan elde edilen başarı sıralamaları ülkelerin eğitim sistemlerini gözden geçirmelerini sağlamıştır. Bu sınavlar eğitim sistemlerinin başarı belgesi gibi değerlendirilmekte ve bunlara göre sistemde yenilik ve düzeltmeler yapılmaktadır (Çelebi, Güner, Taşçı Kaya ve Korumaz, 2014). Bu anlamda başarılı ülkelerde uygulanan yöntemler ilgiyle izlenmekte ve bunlardan uygun olanları alınıp ilgili ülkelere uyarlanarak ülkelerdeki eğitim ve öğretim sorunları düzeltilmeye çalışılmaktadır. Türkiye ise önceki yıllarda adı geçen uluslararası bu sınavlarda ortalamanın altında kalmıştır. Bu durum Türkiye'deki eğitim sistemini ve özellikle öğretmen yetiştirme sistemini gözden geçirmeyi gerekli kılmaktadır.

Öğretmen yetiştirme ile ilgili araştırmalar son dönemlerde farklı çalışmalarda ele alınmaktadır. Öğretmen eğitimi, geçmiş dönemde okuma yazma bilen bir kuşak yetiştirme gerekliliğinden doğmuştu. Bugün ise artık bilgin, bilinçli ve kültürel olarak gelişmiş bir kuşak yetiştirmek amaçlanmaktadır (Thandi ve Sethi, 2009). Eğitim ile kalkınma arasındaki doğrudan ilişki düşünüldüğünde iyi öğretmen yetiştirmenin önemi

ortaya çıkmaktadır. Bütün ülkelerde son yıllarda eğitim anlayışında öğretmenlerin birtakım becerilerle donanmış olması beklenmektedir. Eğitimde başarının yakalanması ancak iyi ve nitelikli öğretmen eğitimi ile olanaklıdır. Bu doğrultuda öğretmen yeterliklerinin artırılması ve geliştirilmesi önemli görülmektedir.

Öğretmenlik, Milli Eğitim Temel Yasasında: “Öğretmenlik mesleği, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir uzmanlık mesleğidir.” tanımıyla belirtilmiştir (MEB, 1973). Dolayısıyla devletin ve toplumun öğretmenlerden birincil isteği, öğretmenlerin görevlerini bu yasada belirtildiği biçimde Türk milli eğitiminin hedeflerini ve ana ilkelerini temele alarak yerine getirmeleridir. Bu nedenle içinde bulunduğu toplumda eğitimle edinilmesi beklenen kazanımların uygulayıcısı olan öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir. İyi bir öğretmen, topluma her yönden önderlik eden ve bilgelik özelliği ile donanmış olan aydın bir kişidir. Öğretmenlik mesleği; gitgide değişen ve karmaşıklaşan, her geçen gün yeniden tanımlanan ve gelişmiş bilgi toplumlarında birçok yetenek ve beceriyi bir araya getiren bir uzmanlık mesleğidir. Bilgi çağında, gelişmiş bir toplum oluşturmada öğretmenlerin ve öğrencilerin sürekli gelişimi gerekmektedir. Öğrencilerden beklenti çoğaldıkça onları yetiştiren öğretmenlerden de beklenti çoğalmaktadır. Öğretmenlerden son dönemde en çok beklenenlerin başında kendilerini sürekli yenileme ve geliştirmeleri gelmektedir. Eğitim uygulamalarının geçmişine bakıldığında, eğitimcilere meslekle ilgili eğitim olanakları oluşturmanın ana gayesi, öğrencilerin akademik başarısını artırmak olmuştur (OECD, 2005).

Son yüzyılda bilgi hızla çoğalmaktadır. Az bir sürede bilgi iki katına çıkmaktadır. Bu nedenle, artık öğretmenlerin ve öğrencilerin bilgiyi edinme biçimleri ile ilgili geçmişle karşılaştırılamayacak kadar fazla bilgi ve deneyimler kazanılmıştır (Kısakürek, 2003). Çağdaş topluluklarda; iyi yetişmiş, öğrenmeyi öğrenen, sürekli olarak kendini yenileyen ve yaşam boyu eğitime inanan kimseler yetiştirmenin önemi görülmüştür. Öğretmenlerin çağın gerektirdiği değişen koşullara uygun insan yetiştirmede büyük sorumlulukları vardır. Bu nedenle öğretmenlerin de iyi yetişmiş; değişim, gelişim ve yaşam boyu öğrenme anlamında yetkin olmaları gerekmektedir. Eğitimin temel ögesi olarak görülen öğretmenin iyi eğitilmiş olması, eğitimin niteliğini doğrudan belirleyen koşulların birincisidir. Nitelikli bir öğretmen, ülke gereksinimlerini ve toplumun beklentilerini göz

önünde bulundurarak tutum ve davranışlarını daha etkili biçimde tasarlamaktadır (Gündüz ve Tangut, 2014).

Türkiye’de öğretmenlik mesleğiyle ilgili yeterli bir ölçüt geliştirilmemesi öğretmenliğin kolay, herkesin yapabileceği bir iş olarak değerlendirilmesi sonucunu ortaya çıkarmıştır. Bu durum mesleğe ilişkin yeterli değer, tutum ve yetenekleri olmayanların da bu mesleğe yönelmesi ve niteliğin giderek aşağıya düşmesine neden olmuştur. Toplumda öğretmenlik mesleğinin saygınlığı giderek azalmaktadır. Oysa öğretmenlik mesleği, alanında derin uzmanlık gerektiren, öğretmenlik meslek bilgisi olan ve öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği tutum ve değerleri benimseyen kimselerce yerine getirilmesi gereken bir uğraştır.

Öğretmen gereksinimini gidermek amacıyla eğitim fakülteleri kurulmasına rağmen, planlama yapılmaksızın eğitim fakültesi dışında kalan çeşitli bölüm mezunlarına öğretmen adayı olma olanağı verilmesi ve bilen kişinin öğretmeyi de bileceği düşüncesiyle buralardan öğretmen yetiştirilmesi şeklinde bir uygulama yapılmaktadır. Bu durum aslında çok önemli bir iş gücü planlaması sorunu olarak görülmektedir (Yayla, 2015). Yeterli planlama yapılmadan eğitim fakültesine alınan veya bir yıllık eğitimle öğretmenlik belgesi alarak mesleğe başlayan bazı öğretmenler aldıkları eğitimin yetersiz kalması ve mesleğe uygun olmadıklarından topluma yararlı olamamaktadır. Çağın gerektirdiği özellikte soran, sorgulayan, araştıran, öğrenmeyi öğrenen, yaratıcı ve özgür düşünen, sorumluluk sahibi, çağdaş düşünceyle donanmış, dünyadaki gelişme ve yenilikleri izleyen öğrenciler yetiştirmekte büyük zorluklar yaşanmaktadır. Hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerin beklentiyi karşılamadığı değerlendirilmektedir.

Son yıllarda dünyada ve Türkiye’de eğitimin her düzeyinde ekonominin isteklerine uygun insan gücü yetiştirme önem kazanmakta ve bu konu üzerine odaklanılmaktadır. Eğitim toplumun gereksinim duyduğu iş gücünü yetiştirmede görev üstlenmektedir. Eğitim bu yönüyle toplumun kalkınmasında en önemli etkenlerin başında gelmektedir. Eğitimde iyi olan toplumlar kalkınmış iken eğitimde sorun yaşayan ülkeler geri kalmış ülke durumuna düşmektedir. Bu nedenle öğretmenlik mesleği önem kazanmış ve iyi öğretmen yetiştirmenin çok önemli olduğu görülmüştür. Bu çalışmada öğretmen yetiştirmede Türkiye’de karşılaşılan sorunlar ele alınmakta ve bu sorunlara çözüm önerileri dile getirilmektedir. Bu amaca yönelik olarak Türkiye’de öğretmen yetiştirme

sistemindeki sorunların belirlenmesi ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin değerlendirilmesine ilişkin öğretmen görüşleri neler olduğunun belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu problem durumunu açıklamak için şu alt problemlere yer verilmiştir:

1. Öğretmenliğe giriş sistemi nasıl olmalıdır? Öğretmen olacaklarda hangi özellikler bulunmalıdır?
2. Türkiye'deki öğretmenlik eğitimi nasıl değerlendirilmektedir? Öğretmenlere hangi alanlarda daha çok katkı sağlamıştır?
3. Öğretmenlerin mesleğe başladığında yetersiz kaldığı durumlar nelerdir? Bu sorunlar nasıl giderilmiştir?
4. Hizmet içi eğitim çalışmalarına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir? Bu çalışmalar nasıl planlanmalıdır?
5. Türkiye'de öğretmen yetiştirmede en önemli sorun nedir? Varsa çözüm yolları ile ilgili öneriler nelerdir?

Bu araştırmayla öğretmen eğitimi ile ilgili olarak alana farklı bir bakış açısı getirmek amaçlanmaktadır. Alanyazında konu ile ilgili olarak nitelikli öğretmen, öğretmen yetiştirme, öğretmen eğitimi vb. anahtar kelimeler ile tarama yapılmıştır. Elde edilen bilgiler önce sınıflandırılmış daha sonra uygun olanları belirlenerek araştırmaya geçilmiştir. Ulaşılan veriler incelendiğinde yapılan çalışmaların konuya eğitim bilimleri açısından yaklaşıldığı görülmüştür. Bu çalışma, alana kuramsal açıdan yeni bilgi ve öneriler getirmeyi, alanda yapılacak olan çalışmalara katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Geçerlik, Güvenirlik ve Sınırlılıklar

Seçilen araştırma yöntemi ve veri toplama aracı bu araştırmanın konusuna, amacına ve problem çözümüne uygundur. Geçerli ve güvenilirdir. Alanyazındaki kaynaklar tarandığında araştırmanın kuramsal temeli için yeterli bilgi elde edilmiştir.

Araştırma nitel veri araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme formunda öğretmenlere yöneltilen 5 açık uçlu soru ile sınırlıdır. Bu araştırma, 2020-2021 eğitim öğretim yılında Trabzon ili Düzköy ilçesinde görevli 12 öğretmenin veri toplama aracına verdikleri yanıtlar ile sınırlıdır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada Türkiye’de öğretmen yetiştirme uygulamalarında yaşanan sorunların belirlenmesi ve bu sorunlara çözüm önerileri konusunda öğretmenlerin görüşleri alınırken nitel araştırma yönteminden yararlanmanın daha iyi ve verimli olacağı değerlendirilmiştir. Çünkü bir konu üzerinde, o konudan doğrudan etkilenenler üzerinde yapılacak olan çalışmalarda, birinci elden ve dolaysız bilgi edinmede görüşme yönteminin daha etkili olacağını söylemek mümkündür (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Uzman görüşüne başvurularak oluşturulan görüşme formu, katılımcılara yazılı biçimde verilmiş ve yanıtların bu yöntemle toplanması sağlanmıştır. Katılımcılar, bu araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyen kimselerden oluşmaktadır. Bu kapsamda, Türkiye’de öğretmen yetiştirme ile ilgili önemli görülen sorunların belirlenmesi ve bu sorunların önemli görülme gerekçesi ve çözüm önerilerine ilişkin öğretmenlerin görüşleri, açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar içerik çözümlemesi yöntemi ile incelenmiştir. Ayrıca nitel araştırma yöntemlerinden görüşmeye ek olarak olan alanyazın taraması yapılmış elde edilen veriler sınıflandırılmıştır. Böylece araştırmanın kavramsal çerçevesi belirlenmiştir.

Çalışma Grubu

Trabzon ilinde bulunan tüm ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarına ulaşmanın güçlüğü nedeni ile Düzköy ilçesindeki ilkokul, ortaokul ve lise seviyesindeki öğretmenlerin çalışma kapsamında görüşlerine başvurulmuştur. Araştırmada benzer sosyoekonomik çevrede bulunan 1 ilkokul, 1 ortaokul ve 1 lisede, 1-25 yıl kademe aralığında bulunan öğretmenlere ilişkin ölçütler belirlenmiştir. Bu öğretmenlerden 12 alan ve sınıf öğretmenin araştırma konusunda görüşlerine başvurulmuştur. Katılımcılara ait bilgiler aşağıdaki tabloda ayrıntılı bir biçimde gösterilmiştir:

Tablo 1. Öğretmenlerin Cinsiyet, Kıdem, Hizmet İçi Eğitimlere Katılım, Görev, Okul Türü, Öğrenim Durumu Dağılımları

<i>Değişkenler</i>		<i>Dağılımlar</i>
Cinsiyet	Kadın	6
	Erkek	6
	Toplam	12
Kıdem	5-15 Yıl	10
	16-25 Yıl	2
	Toplam	12
Hizmet İçi Eğitimlere Katılım	Hayır	-
	Kısmen	4
	Evet	8
Okuldaki Görevi	Sınıf Öğretmeni	2
	Alan öğretmeni	10
Okul Türü	İlkokul	2
	Ortaokul	7
	Lise	3
Öğrenim Durumu	Lisans	10
	Yüksek lisans	2
	Doktora	-
Meslekle İlgili Takip Edilen Yayın	Var	4
	Yok	8

Problem durumu ile ilgili görüşlerine başvuru alan 12 öğretmenin cinsiyet durumlarına göre dağılımları incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 6 bayan ve 6 erkek öğretmenden oluştuğu görülmektedir. Öğretmenlerin mesleki kıdem yılı değerlerine bakıldığında görüşme yapılan katılımcılardan 5-15 yıl arasında 10, 16-25 yıl arasında ise 2 öğretmenin bulunduğu görülmektedir. Öğretmenlerin hizmet içi eğitimlere katılımına bakıldığında az katılım gösteren 4 ve genelde mesleki gelişim seminerlerine katılan öğretmen sayısının 8 olduğu ve bütün öğretmenlerin mesleki çalışmalara katılım sağladığı görülmüştür. Öğretmenlerin okuldaki görev dağılımına bakıldığında ise 10 öğretmenin alan öğretmeni 2 öğretmenin ise sınıf öğretmeni olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin okul türüne göre dağılımları incelendiğinde ilkokulda 2, ortaokulda 7 ve lisede 3 öğretmenin görev yaptığı görülmüştür. Katılımcıların öğrenim durumları incelendiğinde 10 öğretmenin lisans 2 öğretmenin de yüksek lisans mezunu olduğu görülmüştür. Meslekleri ile ilgili dergi izleyen öğretmenlerin sayısına bakıldığında 4 öğretmenin mesleği ile ilgili dergi okuduğu görülmüştür.

Veri Toplanması

Verilerin toplanması aşamasında alanyazın taraması yapılarak Türkiye’de ve diğer ülkelerde öğretmen yetiştirme uygulamaları ile ilgili makale, tez, kitap, dergi gibi çeşitli bilimsel kaynaklara ulaşılarak bu kaynaklar incelenmiştir. Bu çalışmada bir nitel veri toplama yöntemi olan görüşme tekniği kullanılmış, veriler yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmış, veri kaynağı olarak da öğretmenlerin görüşlerine başvurulmuştur. Araştırmanın verileri araştırmacının geliştirdiği “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” ile toplanmıştır. Görüşme formu, açık uçlu 5 sorudan oluşmaktadır. Bu sorular şunlardır:

1. Öğretmenliğe giriş sistemi nasıl olmalıdır? Öğretmen olacaklarda hangi özellikler bulunmalıdır?
2. Türkiye’deki öğretmenlik eğitimi nasıl değerlendirilmektedir? Öğretmenlere hangi alanlarda daha çok katkı sağlamıştır?
3. Öğretmenlerin mesleğe başladığında yetersiz kaldığı durumlar nelerdir? Bu sorunlar nasıl giderilmiştir?
4. Hizmet içi eğitim çalışmalarına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir? Bu çalışmalar nasıl planlanmalıdır?
5. Türkiye’de öğretmen yetiştirmede en önemli sorun nedir? Varsa çözüm yolları ile ilgili öneriler nelerdir?

Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Trabzon ili Düzköy ilçesindeki okullarda görev yapan öğretmenlerin konu ile ilgili görüşleri belirlenmiştir. Ayrıca katılımcıların sorulara başkalarıyla görüş alışverişinde bulunmadan yanıt vermesi sağlanmıştır. Bu da yanıtlarda bireyselliği sağlama noktasında önemli görülmektedir. Dolayısıyla veri kaynağı güvenilirlik kazanır ve anketlerden alınan verilere göre geçerliliği daha çoktur (Karasar, 2012). İlgili alanyazın taramasına bağlı olarak araştırmacının geliştirdiği yarı yapılandırılmış görüşme formu 5 maddeden oluşmuş ve öğretmenlerin Türkiye’de öğretmen yetiştirme uygulamalarında yaşanan sorunların belirlenmesi ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin değerlendirilmesini belirlemeyi amaçlayan görüşme tekniği ile düşüncelerin açık ve içten olarak belirlenmesi sağlanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada veriler üzerinde analiz çalışması yapılırken ulaşılan verilerin çözümünde nitel veri analizi yollarından biri olan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde ilk olarak araştırma amacı belirlenir. Kavramlar tanımlanır ve analiz birimleri ortaya konur. Konular ve temalar araştırmaya uygun biçimde mantıksal olarak belirlenir daha sonra kodlamaya geçilir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2009).

Verilerin kodlanmasında anlamlı bölümlere nasıl ad verileceği araştırmacılar tarafından sorulan sorulardan biridir. Kodlamada kullanılan kavramlar araştırmacının kendisinden, alanyazından veya toplanan verilerin içinden gelebilmektedir. Araştırmacı veriler arasında bulduğu önemli bir bilgiyi kavramsallaştırırken o bölüme en uygun sözcüğü bulmaya çalışır. Daha sonra gerek görürse bu kavramı değiştirir yerine yeni ve daha uygun bir kavram getirir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Görüşmeden elde edilen bulgular belirli konulara ayrılarak araştırmada verilerin analiz edilmesi ve yorumlanması sürecine geçilmiştir. Bu doğrultuda araştırmaya katılanların görüşleri belirli kodlarla belirtilmiş ve yapılan alıntılarla desteklenerek okuyucuya sunulmuştur. Yine güvenilirliğin ve geçerliğin sağlanması için katılımcıların araştırmaya gönüllü olarak katılmasına özen gösterilmiştir. Toplanan veriler son aşamada tema ve kodlardan yola çıkılarak elde edilen bulgular, yorumlanarak ve konu başlıkları ve tablolar biçiminde, ilk elden alınmış görüşlere de yer verilerek araştırmacı tarafından yorumlanmıştır. Katılımcı görüşleri doğrudan alıntı biçiminde tırnak işareti ile gösterilmiştir. Katılımcı öğretmenler “Ö1, Ö2, Ö3...” kodları ile kısaltılarak gösterilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde “Türkiye’de öğretmen yetiştirme uygulamalarında yaşanan sorunların belirlenmesi ve bu sorunların çözüm önerilerine ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi” incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen görüşmelerden elde edilen bilgilerin analizi sonucu ulaşılan bulgular sıralanmıştır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Öğretmenlere “Öğretmenliğe giriş sistemi nasıl olmalıdır? Öğretmen olacaklarda hangi özellikler bulunmalıdır?” sorusu yöneltilerek aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

Katılımcıların öğretmenliğe giriş ve öğretmenlerde bulunması gereken özelliklere ilişkin verdikleri yanıtlar Tablo 2’de gösterilmiştir:

Tablo 2. Öğretmenliğe Giriş ve Öğretmenlerde Bulunması Gereken Özelliklere İlişkin Öğretmen Görüşleri

<i>Konular</i>	<i>Katılımcılar</i>
Alan bilgisi yeterliliğini ölçen sınav yapılması	Ö1, Ö3, Ö6
Öğretmen liselerinin yeniden açılması	Ö8, Ö9
Çok yönlü değerlendirmeler yapılması (yetenek, tutum kişilik testi, grupla ders anlatımı)	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö10, Ö11, Ö12
Üniversitelerdeki eğitimin iyileştirilmesi	Ö2, Ö11
Üniversiteye alımların gereksinimlere göre planlanması	Ö11, Ö5
Uygulama derslerinin artması veya uygulama okullarının olması	Ö1, Ö11

Tablo 2’deki veriler incelendiğinde katılımcıların büyük bir çoğunluğu öğretmenliğe girişte çok yönlü değerlendirme sınavları yapılmasını gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenlik alan bilgisine dayalı bir sınav uygulanması, öğretmen liselerinin yeniden açılması, üniversitelerdeki eğitimlerin ve öğretim üyelerinin niteliğinin artırılması, üniversitelerde uygulamaya dönük derslerinin sayısının ve niteliğinin artırılması gerektiği ve bunun da uygulama okulları açılarak yapılabileceği katılımcı öğretmenlerce belirtilmiştir. Öğretmen olacak kişilerin öğretme, öğrenme isteği olan, insan sevgisi, derin bir alan ve meslek bilgisi olması gerektiği söylenmiştir. Sürekli olarak kendini yenileme ve geliştirme isteği, teknolojik anlamda yaşanan değişme ve gelişmeleri izleyen, kişilik, tutum ve değerler yönünden mesleğe uygun, kültürel ve evrensel değerleri benimseyen, eğitim ve öğretim bilgisi yönünden yeterli olmaları gerektiği belirtilmektedir.

Öğretmenliğe giriş ve öğretmenlerde bulunması gereken özelliklere ilişkin katılımcı görüşlerini şöyle belirtmek olanaklıdır:

Ö2: “Bence öğretmenlik çok yönlü yetenekli olmayı gerektiren bir meslek. Bu yüzden öğretmenliğe giriş sadece bilgiyi ölçen ve niceliksel anlamda sıralama yapan üniversite sınavıyla olmamalı. Bunun yerine niteliksel anlamda ölçme yapan çok boyutlu değerlendirmeler yapılmalıdır. Bu sınavlar, bazı yetenek testleri ve grupla ders anlatma vb. biçimde yapılmalıdır. Üniversitelerdeki eğitim iyileştirilmeli. Öğretmen olacak kişiler sevecen, sıcakkanlı, gelişmeye açık olmalı. Mesleğe başladıktan sonra da kendini geliştirmeli ve her zaman öğrenci kalabilmelidir. Günümüzde öğretmenlik anlayışı değişime uğramaktadır artık eskisi gibi oturduğu yerden kitaba dayalı teorik bilgiyi aktaran bir öğretmenden daha çok öğrencilerine bilgiyi edinme yollarını öğrenmede rehberlik eden bir eğitim anlayışı benimsenmiştir. İyi bir öğretmen araştırma yapmaktan hoşlanmalı, devamlı okumalı ve teknolojik gelişmeleri yakından izlemelidir.”

Ö7: “Eğitim öğretim bilgilerinin dikkate alındığı, her öğretmenin kendi alanı ile ilgili sınava tabi tutulduğu, adil bir atama sistemi ile öğretmen olunmalıdır. Bunun için de değerlendirmeyi yine öğretmenlikten gelmiş deneyimli kişilerin yapması daha yerinde olur. Kendini iyi ifade edebilen, günün ve ortamın koşullarına ayak uydurabilen, öğrencinin dilinden anlayan, duygudaşlık yeteneği gelişmiş, teknolojiyi doğru yerde doğru şekilde kullanabilen, yeniliklere açık olmalı. ”İyi bir öğretmen her şeyi değiştirebilir.” anlayışını benimseyen kişilik yapısına sahip olmalı. Çocukla çocuk olabilen bazense öğrencilerini bir yetişkin gibi görüp öyle davranabilen özellikte olmalı. Hayat deneyimi olan, öğrencilerini doğru bir şekilde motive etmeyi amaçlayan özelliklere sahip olmalıdır”.

Ö8: “Öğretmenlik mesleğine giriş öğretmen liselerinde eğitim-öğretim ile başlamalıdır. Öğretmen lisesine başlayan öğrenci ileride öğretmen olacağına farkında olmalıdır. Bu lise boyunca öğretmen adayı tüm alanlarda yeterli eğitim almalı ve kendini geliştirmelidir. Öğretmen olacak kişide koşulsuz insan(çocuk) sevgisi, saygı, öğrenme merakı, yeniliklere uyum sağlayabilme, üretkenlik, disiplin, sorumluluk gibi özellikler olmalıdır”.

Ö12: “Giriş sistemi kesinlikle sınavla olmalı fakat sınavlar alan sınavının yanı sıra uygulamaya dayanmalı. Elbette kısa bir uygulama yeterli olmayacaktır. Bu süreç isteyen bir durumdur örneğin eğitim boyunca her yıl belirli aralıklarla uygulamalar yapıp buna göre puanlama yapılmalıdır. Dört yıl boyunca toplanan puanlar etkili olmalıdır.

Öğretmen kişi beş duyuya dayalı öğretim yapmalıdır. Derslerde öğrencileri birbirleriyle karşılaştırmamalıdır. Sınıfta yarışma ortamı sağlayabilmeli fakat kontrolü kaybetmemelidir. Yeniliklere açık olmalıdır, kendisini geliştirmelidir. Örneğin; dil öğrenmeli, alanı ile ilgili kitaplar okumalıdır”.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Öğretmenlere “Türkiye’deki öğretmenlik eğitimi nasıl değerlendirilmektedir? Öğretmenlere hangi alanlarda daha çok katkı sağlamıştır?” sorusu yöneltilerek aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

Katılımcıların aldıkları öğretmenlik eğitimin değerlendirilmesiyle ilgili olarak verdikleri yanıtlar Tablo 3’te gösterilmiştir:

Tablo 3. Öğretmenlik Eğitiminin Değerlendirilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri

<i>Konular</i>	<i>Katılımcılar</i>
Kuramsal bilgi	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö10, Ö12
Örnek ders anlatımları	Ö2, Ö3
Öğretmenlik uygulaması	Ö6, Ö9, Ö11
Üniversite-okul iş birliği	Ö9
İletişim becerileri	Ö10, Ö11

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların aldıkları eğitimin daha çok kuramsal bilgi boyutunda kaldığı değerlendirilmektedir. Öğretmenlerin çoğu bu noktadaki sorunlarını mesleğe başladıktan sonra edindiği deneyimlere bağlı olarak süreç içinde giderdiğini ve üniversitedeki eğitimin öğretmenlik uygulaması yönünden yeterli olmadığını belirtmiştir. Üniversite ile okul arasında gerekli eş güdümün sağlanamadığı ve üniversiteden mezun olan öğretmenlere yeterli derecede dönüt yapılmadığı katılımcılar tarafından dile getirilmiştir.

Katılımcılardan bazıları öğretmenlik eğitimi boyunca aldıkları eğitimden iletişim becerileri ve örnek ders anlatımları konusunda yararlandıklarını söylemiştir.

Alınan öğretmenlik eğitiminin değerlendirilmesine ilişkin katılımcıların görüşlerinin bazıları aşağıda verilmiştir:

Ö1: “Öğretmenlik eğitimimle ilgili teorik bilgilerle donatıldığımı, uygulamada çok eksik bırakıldığımı söyleyebilirim. Ancak bu işi yaparak öğrendiğimi, her bir yaşantının birikimimi arttırdığını söyleyebilir. Kendimi alanım; Türkçe okuma, yazma, dinleme, konuşma alanlarında geliştirdiğimi düşünüyorum”.

Ö3: “Öğretmenlik için formasyon eğitimi almış bir öğretmen olarak daha çok uygulamaya dayalı bir eğitim almamız gerektiğini düşünüyorum. Staj programının yoğunlaştırılması gerekirdi. Eğitimimiz uygulamadan çok teoride kalmıştır. Ancak çoğu zaman eğitimim süresince sunum yapmış biri olarak bunun faydasını gördüm. Öğrencilerimi de tahtanın önüne çıkararak özgüven kazanmalarını sağlamaya çalışıyorum. Ayrıca eğitimim boyunca derslerde yaptığımız rol oynama etkinliklerinin de yararını çok gördüm. Dil öğretiminde elbette bu tekniğin yararı tartışılmaz”.

Ö7: “Mesleğin teorik olarak anlatıldığını düşünüyorum. Üniversitede yeterli düzeyde uygulama çalışması yapılmıyor. Mesleğe yönelik örnek uygulamalara daha fazla yer verilmeli. Teorik bilgi alanında daha çok geliştirmiştir”.

Ö11: “Aldığım öğretmenlik eğitimini yeterli buluyorum. Eğitimin içeriğinde saha çalışmalarının artması gerektiğini düşünüyorum. Aldığım öğretmenlik eğitimi olaylara farklı açılardan bakma, insanı bir bütün olarak ele alma ve iletişim alanında bana katkı sağlamıştır”.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Katılımcılara “Öğretmenlerin mesleğe başladığında yetersiz kaldığı durumlar nelerdir? Bu sorunlar nasıl giderilmiştir?” sorusu yöneltilerek aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

Katılımcıların öğretmenliğe başladıktan sonraki süreçte yaşanan yetersizlik veya sorunlarla ilgili görüşlerinin değerlendirilmesiyle ilgili verilen yanıtlar Tablo 4’te gösterilmiştir:

Tablo 4. Öğretmenliğe Başladıktan Sonraki Süreçte Yaşanan Sorunlarla İlgili Öğretmen Görüşleri

<i>Konular</i>	<i>Katılımcılar</i>
Mesleki deneyimsizlik ve öğretmenlik uygulamaları dersi yetersizliği	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö9
Sınıf yönetimi	Ö3, Ö4, Ö7, Ö10, Ö11
Meslektaşlar arası bilgi ve deneyim paylaşımı	Ö3, Ö4, Ö7, Ö8, Ö11
Kültürel farklılıklar	Ö12
Hizmet içi eğitimlere katılma	Ö1
Yönetimle ilgili işlemler ve mevzuat bilgisi	Ö11, Ö12
İnternet, kitap, dergi, makale vb. yararlanma	Ö4, Ö6, Ö8, Ö11

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların mesleğe başladıklarında en çok sınıf yönetimi ve mesleki deneyim anlamında sıkıntılar yaşadığı ortaya çıkmaktadır. Bu sorunu meslektaşlar arası bilgi ve deneyim paylaşımı yaparak mesleki gelişim eğitimlerine katılarak alanla ilgili kaynaklardan yararlanarak aştıklarını söylemişlerdir. Bazı katılımcılar mesleğe başladıklarında yönetimle ilgili işler ve kendilerini ilgilendiren veya bağlayan yasal düzenlemeleri yeterince bilmedikleri veya kültürel farklılıklardan dolayı uyum sağlamakta başlangıçta zorlandıklarını dile getirmiştir. Katılımcılar bu bağlamdaki sorunları eğitimle ilgili yasal metinleri araştırarak ve girdikleri yeni kültürü tanımak için çaba göstererek aşmıştır.

Mesleğe başladıktan sonraki süreçte yaşanan sorunlarla ilgili katılımcı görüşlerinden bazıları şöyledir:

Ö1: “Mesleğe başladığımda deneyim ve uygulama konusunda eksiklikler hissetmeme karşın bu eksiklikleri yaparak yaşayarak ve kendimi geliştirerek kapattığımı düşünüyorum. Ayrıca katıldığım kurs ve seminerler de bana bu anlamda katkı sağlamıştır”.

Ö4: “Öğretmenlerle iş birliği yapma konusunda eksikliğini hissettim. Özellikle deneyimli öğretmenler fazladan iş yükü ve kâğıt savurganlığı olarak gördükleri psikolojik testleri ya da sınıf rehberlik çalışmalarını uygulamak istemiyorlardı. Eksikliğini zamanla onlarla arkadaş olarak ve bu çalışmaların gerekliliğini ara ara anlatarak giderdim. Ayrıca bu eksikliğini gidermek için kitaplar okuduğumu hatırlıyorum. Bir diğer eksiklik

ise öğrencilerimizin hep doğruyu söylediğine yönelik deneyimsizlikten gelen bakış açısıydı. Bu konuyu da sınıf rehber öğretmenlerinden ve derse giren diğer hocalarından aldığım görüşlerle desteklemem gerektiğini anlayarak giderdim”.

Ö12: “Evet, özellikle ilk yılında doğuda çalıştığım için dil konusunda çok zorluk çektim. Bilgi aktarmak, iletişim kurmak oldukça zordu. Kültürel farklılıklar olduğu için verdiğim örnekler bile anlaşılmadı çoğu kez. Ben de onların kültürünü araştırarak onlara yakınlık kurmaya çalıştım ve bu şekilde çözüm aradım ayrıca sınıflar çok kalabalıktı sınıfı yönetmekte ve konuları yetiştirmekte de çok zorlandım. Yönetimsel işlerde de çok eksiktim örneğin bir sınıf defterinin nasıl dolduracağım bilmiyordum. Onca gereksiz bilgi arasında üniversite hayatım boyunca sınıf defterinden hiç söz edilmemiş olması da oldukça ilginçti”.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Öğretmenlere “Hizmet içi eğitim çalışmalarına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir? Bu çalışmalar nasıl planlanmalıdır?” sorusu yöneltilerek aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

Katılımcıların hizmet içi eğitimler ve bu çalışmaların verimliliği ile ilgili görüşlerinin değerlendirilmesine ilişkin olarak verdikleri yanıtlardan elde edilen bulgular Tablo 5’te gösterilmiştir:

Tablo 5. Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitimler ve Bunların Nasıl Düzenlenmesi Gerektiği ile İlgili Görüşleri

<i>Konular</i>	<i>Katılımcılar</i>
Gereksinimlere göre planlama yapılması	Ö1, Ö3, Ö4, Ö7,
Öğretmenlerin gönüllü katılımı	Ö2, Ö6, Ö9, Ö11
Öğretmenlerin yeterlilik algısı	Ö4, Ö9
Maddi karşılığının olması	Ö2, Ö3,
İl dışında ve tatil dönemlerinde yapılması	Ö9, Ö11, Ö12
Yapılandırıcı ve yenilikçi yöntemlerle uygulanması	Ö5, Ö10, Ö12

Tablo 5 incelendiğinde katılımcılara göre hizmet içi eğitim çalışmalarına yönelik olarak yapılan çalışmalar öncelikle ilgi ve gereksinimlere göre planlanmalı ayrıca katılım gönüllü olmalıdır. Yine bu çalışmaların eğitime ara verilen dönemlerde ve farklı illerde

yapılmasının yanında daha yararlı olması için geleneksel düz anlatım, sunum, slayt yöntemleri ile değil yenilikçi, iş birlikçi ve yapılandırmacı anlayışla ve alanında uzman kimselerce hazırlanması ve sunulmasının önemli olduğu belirtilmiştir. Katılan eğitimlerin ücret karşılığının olması, görevde yükselme ve ilerlemede yarar sağlaması da ileri sürülen görüşler arasındadır.

Hizmet içi eğitimlerin yararlı olup olmadığı ve nasıl daha iyi olabileceği ile ilgili öğretmen görüşlerinin bazıları aşağıda sıralanmıştır:

Ö2: *“Hizmet içi eğitim seminerlerinin kalitesinin tartışmaya açık olduğunu düşünüyorum. Alanında uzman kimseler tarafından verilen paylaşıma dayalı eğitimlerden faydalandığım oldu ancak çoğu seminerin dostlar alışverişte görsün anlayışıyla yapıldığını düşünüyorum. Seminerlerin daha yararlı olması için tamamen öğretmen isteği ve tercihinin göre biçimlenmesi gerekir. Gönüllülük temel alınmalı ve istekli kişilere öncelik tanınmalıdır. Seminerlerden alınan başarı ve katılım belgeleri sadece Mebbisteki sayfayı doldurmaya yaramamalı. Somut anlamda da bu alınan belgelerin maaş veya ödenek ayrıca yükselme durumlarında etkili olması gerekir”.*

Ö6: *“Hizmet içi eğitimlerde yapılan çalışmalar güzel fakat verimli olduğunu düşünmüyorum. Çünkü seminer çalışmaları daha çok dönem başı veya dönem sonu işlerinin yapıldığı boş zaman olarak görülüyor. Bu çalışmalar öğretmenlerin mesleki anlamda daha da geliştirileceği, eğitim sürecini verimli kullanmaya yönelik çalışmaların yapıldığı, en azından yapılan toplantılarda düşüncelerin dikkate alındığı bir planlama yapılması gerekir”.*

Ö10: *“Çok yararlı çalışmalar olduğu gibi bir kazanım sağlamayan içi boş eğitimlerinde verildiğini gördüm. Klasik düz anlatım veya monolog özelliklere sahip seminerlerin faydalı olduğunu düşünmüyorum. Verilecek eğitimlerin iş birlikçi öğretim ve istasyon yöntemleri kullanılarak verilmesi gerekir. Katılımcı sayılarının verilecek çalışmaya uygun belirlenmesi de önemlidir. Seminerler çok uzun tutulmamalı, katılımcıları sıkmayacak ve ilgilerini her zaman canlı tutacak biçimde düzenlenmesi gerekmektedir”.*

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Öğretmenlere “Türkiye’de öğretmen yetiştirmede en önemli sorun nedir? Varsa çözüm yolları ile ilgili öneriler nelerdir?” sorusu yöneltilerek aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

Katılımcıların Türkiye’de öğretmen yetiştirme uygulamaları ile ilgili en önemli sorunlar ve yaşanan sorunların çözüm yolları ile ilgili görüşlerinin değerlendirilmesine ilişkin verdikleri yanıtlar Tablo 6’da gösterilmiştir:

Tablo 6. Öğretmenlerin Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Uygulamalarında Yaşanan En Önemli Sorunlarla İlgili Değerlendirmeleri

<i>Konular</i>	<i>Katılımcılar</i>
Mesleğe yönelik bakış açısı	Ö2, Ö5, Ö6, Ö8,
Mesleğe uygun aday seçimi	Ö1, Ö2, Ö3, Ö9, Ö10, Ö11
Ezberci eğitim anlayışı	Ö4, Ö6
Üniversitelerde verilen eğitimin yetersizliği	Ö6, Ö7,
Yeterince uygulama yapılmadan mesleğe başlanması	Ö7, Ö8
Öğretmenlerin özlük hakları ve gelir azlığı ile ilgili yetersizlikler	Ö5, Ö8
Diğer alanlara öğretmen olma olanağı sağlanması	Ö12

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların Türkiye’de öğretmenlik uygulamalarının en önemli sorunları arasında mesleğe uygun aday seçiminin yapılamayışının ve mesleğe yönelik olarak toplumda var olan bakış açısının etkisi ön plana çıkmaktadır. Özellikle öğretmenliğe girişte sadece bilgiyi ölçen sınavların yapılması ve çok yönlü değerlendirme, seçme sınavlarının yapılmayışı ve toplumun öğretmenlik mesleğine sıradan, herkesin yapabileceği ve kolay bir meslek olarak bakması önemli bir sorun olarak görülmektedir. Bunun yanı sıra problem çözme, proje ve makale yazma vb. yöntemlere öğretmenlik uygulamalarında yer verilmesi gerektiği, öğretmen yetiştiren kurumlar olan üniversitelerde verilen eğitimlerin yetersiz olduğu, öğretmenlik fakülteleri dışından gelen adaylara da öğretmen olma olanağı sağlanması ve üniversitelerde öğretmenlik uygulaması derslerinin azlığı ve yetersizliği katılımcılar tarafından dile getirilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin özlük haklarının istenilen düzeyde olmadığı ve öğretmen gelirlerinin de düşük olduğu belirtilmiştir.

Türkiye’de öğretmen yetiştirmede ortaya çıkan en önemli problemler ve bu problemlerin çözüm önerileri ile ilgili katılımcı görüşlerinden bazıları aşağıda sıralanmıştır:

Ö2: “Bence en önemli sorun öğretmenlik mesleğinin basit, herkesçe yapılabilecek bir meslek olarak görülmesidir. Bu durum da yeterli puanı alan ancak mesleğe uygun olmayan kişilerin de bu mesleğe girmesine neden olmaktadır. Bu yüzden mutlaka öğretmenlik yeteneğini ölçen bir sınav veya sınavlar yapılmalı ve başarı gösterenler öğretmenlik fakültesine alınmalıdır. Mesleğe başladıktan sonra da öğretmenden gelişim beklenmeli yılda belli sayıda seminere katılımı istenmelidir. Bazı ülkelerde devlette görev almak için öğretmenlerin yüksek lisans mezunu olması isteniyor bu uygulama bizde de olmalıdır”.

Ö4: “En önemli sorun ezberci, tek yönlü eğitim anlayışı. İyi ezberleyenlerin ve test çözenlerin kazandığı ve aynı yöntemle bitirdiği eğitim fakültelerinde yaratıcı düşünmeyi geliştirecek projeler, bir sorunu nasıl çözebilirsiniz şeklinde problem çözme yeteneğini geliştirecek sınav sistemi, bilgisini arttırması için araştırmaya yöneltecek makale yazdırma ödevleri olmadığı sürece, öğretmen adayları ne görüyorsa onu yapıyor böylece düz bir anlatım yeterli görülüyor”.

Ö10: “Öğretmenlik bölümlerinin üniversiteye giriş sınavı puanı ile öğrenci almasını doğru bulmuyorum. Öğretmenlik mesleğini gerçekten yapabilecek öğrencilerin birtakım uygulama ya da yetenek sınavlarına bağlı tutulması gerektiğini düşünüyorum hatta öğretmen liselerinin yeniden hayata geçilmesi gerektiğini düşünenlerdenim. Öğretmen lisesinde okuyan öğrenci ileride öğretmen olacağına bilinciyle yetişiyor, bu önemli bir kazanım öğretmen adayı için”.

Ö12: “Öncelikle öğretmen liselerinin kapatılmasıyla sorunların iyice derinleştiğini düşünüyorum. Öğretmen adayına küçük yaşta öğretmenlik disiplini ve bilincini vermek paha biçilemez bir değerdir. Oysaki bunun devamında zaten eğitim fakültelerinden mezun olan meslektaşlarımız da birçok noktada eğitimlerinden memnun değilken formasyon olarak öğretmen olmuş biri olmama karşın fen edebiyat fakültesi mezunları başta olmak üzere birtakım bölümlere sağlanan formasyon hakkının da öğretmen yetiştirmede yapılan hatalar arasında olduğuna inanıyorum”.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

“Türkiye’de öğretmen yetiştirme uygulamalarında yaşanan sorunların belirlenmesi ve çözüm önerilerine ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi” konulu bu araştırmada öğretmenlerin görüş, değerlendirme ve önerileri kayıt altına alınmıştır. Öğretmenlerin konuyla ilgili değerlendirmelerine göre Türkiye’de öğretmen yetiştirme uygulamalarında birçok sorun yaşanmaktadır.

Öğretmenler, en başta mesleğe uygun aday seçiminin yapılmamasının doğurduğu olumsuzlukları dile getirmiştir. Öğretmen eğitiminde amaçlanan niteliğe ulaşmada eğitim programlarının ve öğretim üyelerinin nitelikleri ile bu eğitimlere katılan öğretmen adaylarının da bilişsel ve duyuşsal özelliklerinin büyük önemi olduğu araştırmacılarca belirtilmiştir (Sağlam ve Kürüm, 2005).

Alanyazında günümüzde tartışılan öğretmen etkililiği kavramının boyutlarına bakıldığında öğretmenin hizmet öncesi eğitim durumu, etkinlik düzeyini belirleyen etmenlerden biridir (Priestly, Biesta ve Robinson, 2015). Kozikoğlu (2016) öğretmenlerin almış oldukları hizmet öncesi eğitimlerinin onları öğretmenlik mesleğine başlarken yeterli hazırbulunuşluğa ulaştırma noktasında yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Eğitim fakültelerindeki lisans eğitimi düzeyindeki okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerinin yeterli sayıda ve nitelikte olmadığı, lisans eğitimlerinin daha çok teorik bilgi boyutunda kaldığı ve öğretmen adaylarını gerçek eğitim koşullarına hazırlamada yeterli olmadığı görülmüştür. Türkiye’de öğretmen eğitimi programlarında her üniversitenin eğitim fakültelerinin farklı yaklaşımlar geliştirmesi de önemli bir sorundur. Bu nedenle programdaki dersler aynı bile olsa Türkiye’de öğretmen yetiştirme uygulamalarının, benzer sonuçları verdiğini belirtmek olanaklı değildir. Farklı üniversitelerde birbirinden bağımsız ve bütünüyle değişik yetenek, değer ve tutumlar ortaya çıkmaktadır.

Türkiye’de öğretmenlik eğitiminin kuramsal bilgi boyutunda kaldığı görülmektedir. Bu da öğretmen adaylarının yeterince uygulama ve deneyim yaşamadan mesleğe başlamasına neden olmaktadır. Türkiye’de öğretmenlik uygulaması eğitim fakültelerinde son sınıfta iki dönem olarak uygulanmaktadır. Türkiye’de öğretmenlik uygulamasına az süre ayrılmakta bu da adayların uygulama sırasında sorunlar yaşamasına

ve okul ve eğitimin işleyişi ile ilgili yeterli bilgiden yoksun olmalarına neden olmaktadır (Aslan ve Sağlam, 2018). Ayrıca üniversite eğitiminin son yılında yapılan öğretmenlik uygulamasının adayların KPSS sürecine denk gelmesi, adayların bu eğitimden yeterince yararlanmalarının önüne geçmektedir. Türkiye’de öğretmen adaylarının son sınıfta KPSS sınavına odaklandıkları dolayısıyla üniversitedeki öğretmenlik uygulaması derslerine gereken önemi vermedikleri belirtilmektedir (Mete, 2013).

Hizmet içi eğitimlerin etkililiği diğer bir tartışma konusudur. Bakanlık öncülüğünde Türkiye’de, öğretmenlerin meslekî açıdan gelişmelerini sağlamak amacıyla düzenlenen hizmet içi eğitim çalışmalarının yetersiz olduğu, sınırlı sayıda öğretmenin bu eğitimlere katıldığı ve bu eğitimlerin çoğunlukla sadece bilgi aktarımı biçiminde yapıldığı bilinmektedir (Önen, Mertoğlu, Saka ve Gürdal, 2009). Öğretmenlerin mesleki gelişimleri Millî Eğitim Bakanlığı öncülüğünde merkezi olarak Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü yerelde ise MEM müdürlüklerince yapılan eğitimlerle sağlanmaktadır. Bunun yanında okullarda düzenlenen eğitimler, öğretmenlerin kendi istekleri ile katılım sağladıkları toplantı, kurslar ve yüksek lisans yapma biçiminde bu eğitimler gerçekleştirilmektedir. Ancak hizmet içi ve diğer eğitimlerde genelde alışılmış, eski öğretim yolları ön plana çıkmaktadır. Bunun sonucunda bu eğitimlerde konular değişse bile yöntem hep aynı kaldığı için öğretmenlerde istenilen bilgi ve beceriler gelişmemektedir.

Türkiye’de son yıllarda yaşanan büyük değişim ve gelişmeler sonucu vatandaşların öğretmenlik mesleğine bakış açısı, mesleği kolay iş kapısı olarak görme biçiminde bir algıya dönüşmektedir. Bu durum mesleğin saygınlığını zedelemekte ve her geçen gün öğretmenliğe olan güveni sarsmaktadır. Bazı dört yıllık bölümlere bir yıllık eğitimin ardından belge verilerek öğretmenlik yolunun açılması da önemli bir soruna dönüşmüştür. Bu nedenle öğretmenlik mezunu olup atama bekleyenlerin sayısı da giderek artmaktadır. Geçmiş dönemlerde uygulanan bu şekildeki öğretmen alımı uygulamaları sonucunda görevde olup meslekte niteliği düşüren öğretmenlerin de bulunduğu dile getirilmektedir.

Türkiye’de öğretmenlerin OECD ülkeleri ortalaması temel alındığında diğer ülkelerdeki öğretmenlerden daha düşük ücretle çalıştıkları (Süngü, 2012) ve özlük haklarını tam anlamıyla düzenleyen bir meslek yasalarının da bulunmadığı belirtilmekte

bunun da öğretmenleri olumsuz etkilediği değerlendirilmektedir. Bu noktada PISA, TIMSS vb. uluslararası sınavlarda en üst sıraları elde eden ülkeler öncelikli olarak incelenmelidir. Çünkü eğitim sisteminin başarısı o sistemde yer alan öğretmenlerin başarısına bağlıdır (Aykaç, Kabaran ve Bilgin, 2014). Dolayısıyla başarılı ülkelerde öğretmen yetiştirme uygulamalarında yapılanlar çok iyi incelenmelidir.

Sonuç olarak Türkiye’de öğretmen yetiştirme uygulamalarında sorunların özellikle öğretmenlerin mesleğe alım, hizmet öncesi, hizmet içi eğitim süreçlerinde görüldüğü ortaya çıkmıştır. Bu yüzden öncelikle bu alanlara odaklanmak gerekmektedir.

Soran, eleştirel bakış açısı geliştirebilen, sorgulayan, düşünen, bilgiyi yapılandırabilen, teknolojiyi iyi biçimde kullanabilen, öğrenmeyi öğrenmiş, topluma ve çevresine duyarlı bir öğretmen yetiştirmenin başlangıç aşaması bu özelliklerin adayda bulunup bulunmadığının belirlenmesi olmalıdır. Bunun da tek boyutlu sınav uygulaması yerine çok yönlü ölçme yöntemleri ile olması gerektiği ayrıca öğretmen adaylarının üniversite eğitimine başladıktan sonra da uygulama ağırlıklı bir eğitimden geçmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Türkiye’de öğretmenlik eğitiminin kuramsal bilgi boyutunda kaldığı görülmektedir. Bu da öğretmen adaylarının yeterince uygulama ve deneyim yaşamadan mesleğe başlamasına neden olmaktadır. Öğretmenlere verilen lisans eğitimlerinin kuramsal boyutta kalması yine öğretmenlerin meslek öncesi yeterli uygulama alanı ve olanağı bulamamaları, mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin bir süre bocalamasına neden olmaktadır. Türkiye’de öğretmen eğitimi programlarında her üniversitenin eğitim fakültelerinin farklı yaklaşımlar geliştirmesi önemli bir sorundur. Bu nedenle eğitim öğretim hizmetlerinde de nitelik değişebilmektedir.

Eğitimde ve özellikle uluslararası sınavlarda başarı gösteren ülkeler bulunmaktadır. Bu ülkelerde öğretmen eğitiminin nasıl yapılandırıldığı, nasıl uygulandığı ve bu eğitimlerde nasıl sonuçlar alındığı incelenerek Türkiye’ye bu uygulamalardan hangilerinin uyarlanabileceği karşılaştırmalı eğitim çalışmalarının da sonuçları kullanılarak belirlenmesinin yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

Türkiye’de öğretmenliğe başlamak için hangi özelliklerin gerekli ve önemli olduğu konusunda öğretmen adaylarının belirli bir değerlendirme sürecinden geçirilmemeleri önemli bir sorun olarak görülmekte öğretmen olmak için gerekli ölçütlerin oluşturulup uygulanmadığı belirtilmektedir. Ülkenin geleceğini etkileyecek bu konularda dikkatli ve özenli olunmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Üniversite ile okul arasında gerekli eş güdümün sağlanmaması ve üniversiteden mezun olan öğretmenlere yeterli derecede dönüt yapılmaması bir diğer önemli sorunu oluşturmaktadır. Çünkü alınan eğitimin verimli olup olmadığı geri bildirimlerle desteklememekte bu da sistemin kendini sıkıntılı noktalarda yenileyememesi olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca yanlış eğitim politikaları sonucu öğretmenlik mezunlarında yaşanan artış ve atama bekleyen öğretmenler önemli bir soruna dönüşmüştür.

Türkiye’de, öğretmenlere yönelik olarak sunulan hizmet içi eğitimlerin yeterli olmadığı belirlenmiştir. Bu eğitimler verimsiz ve alışılmış, eski yöntemlerle verildiği için yararlı olmaktan uzaktır. Bu durum eğitimlerin gerekli değişim ve dönüşümü sağlayamamasına neden olmaktadır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda belirlenen sorunların çözümünde bazı önerileri şöyle sıralamak mümkündür:

- Öğretmenlik bölümlerine giriş puanları yükseltilmelidir. Üniversiteye girişte öğretmen adaylarına yazılı sınav, kişilik, tutum, değer ve mesleğe yönelik ilgi değerlendirmelerinin yanında grupta tartışma ve görüşme yöntemleri uygulanmalıdır.
- Öğretmenliğe başlamak için yüksek lisans yapmış olmak koşulu getirilmeli. Bir başka seçenek olarak öğretmenliğin ilk on yılında yüksek lisans yapma veya emekli olabilmek için yüksek lisans bitirmiş olma koşulu getirilmelidir.
- Öğretmenlik eğitimi veren üniversitenin öğretmenlik uygulama okulu olmalı ve birinci sınıftan başlanarak öğretmen adayları, öğretmenlik uygulamaları derslerinde deneyim kazanmalıdır. Öğretmen adayları eğitim süresince bu okullarda uygulama öğretmeni rehberliğinde çalışmalıdır.
- Öğretmenlik eğitimi veren kurumlar her türlü olanak ve öğretim üyelerinin niteliği yönünden geliştirilmelidir. Eğitim fakültesindeki dersler kuramsal

biçimde işlenmemeli ve geleneksel yöntemler yerine yenilikçi öğrenme anlayışlarına dayanmalıdır.

- Eğitim fakültelerinde öğretmenlerin meslek bilgisi ve özel alanda gelişmelerinin yeterli düzeyde sağlanmasına çalışılmalı ve eğitim bilimleri derslerinin ağırlığı artırılmalıdır. Sınıf yönetimi derslerine özel önem gösterilmelidir. Eğitim fakültelerinde öğrenci yığılmalarının önüne geçilmeli gereksinim dışı öğrenci alımlarının sonlandırılmalı ve üniversitelerde en uygun öğretim üyesi/öğrenci sayısı sağlanmalıdır.
- Mesleğe yeni başlayan bütün öğretmenlere, görevdeki ilk üç yılı boyunca deneyimli öğretmenler tarafından sürekli danışmanlık hizmeti sağlanmalıdır.
- Meslek içi eğitimlerin nitelik ve verimliliğinin artması adına bu eğitimlerin alanında uzman üniversite görevlilerince verilmesi sağlanmalı. Alışılmış yöntemler yerine yapılandırmacı ve ilerici eğitim yöntemlerine ağırlık verilmelidir. Hizmet içi eğitimler yıllık 100 olarak saat zorunlu tutulmalı ancak kurs seçimi öğretmene bırakılmalıdır. Bu eğitimler eğitim-öğretime ara verilen dönemlerde yapılmalıdır. Öğretmenlere bu çalışmalara farklı il veya ortamlarda girme olanağı sağlanmalıdır. Ayrıca bu eğitimlerden alınan başarı belgeleri, öğretmenlerin mesleki ilerlemelerinde etkili olmalı hatta aylıklarına artış olarak yansıtılmalıdır.
- Öğretmenlerin aylıkları artırılmalıdır. Böylece öğretmenlerin mesleki açıdan güdülenmesi artacak ve kendilerini geliştirmeye daha çok çaba göstereceklerdir. Öte yandan, meslekte yüksek başarı gösteren öğretmenlere de başarı ödeneği verilmelidir.
- Öğretmen eğitiminde fakülte ile okul işbirliği gerçekleştirilmelidir. Fakülteler mezun ettiği öğretmenleri izlemeli onlardan aldıkları geri bildirimlerle öğretmenlik eğitiminin sorunlu yönlerini düzenlemelidir.
- Diğer alan fakülte mezunlarına yönelik gerçekleştirilen bir yıllık eğitim ardından öğretmen olma uygulaması kaldırılarak bu alanlardan öğretmenliğe geçiş sonlandırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Arslan, M. (Ed.) (2009). *Eğitim bilimlerine giriş*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Aslan, M., ve Sağlam, M. (2018), Öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmen adaylarının görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(1), 144-162.
- Aykaç, N., Kabaran, H. ve Bilgin, H. (2014). Türkiye’de ve bazı Avrupa birliği ülkelerindeki öğretmen yetiştirme uygulamalarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *Turkish Studies*, 9(3), 279-292.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2019). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Çelebi, N., Güner, H., Taşçı Kaya, G. ve Korumaz, M.(2014). Neoliberal eğitim politikaları ve eğitimde fırsat eşitliği bağlamında uluslararası sınavların (PISA, TIMSS ve PIRLS) analizi. *Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 33-75.
- ETUCE, (1995). *Teacher education in Europe*. [2021 tarihinde http://www.see-educoop.net/education_in/pdf/etuce_report_1995-01-oth-enlt05.pdf sitesinden alındı].
- Gündoğdu, K. ve Silman, F. (2007), Bir meslek olarak öğretmenlik ve etkili öğretim, *Eğitim Bilimine Giriş* içinde, (ss. 259-292).
- Gündüz, H. ve Tangut, E. (2014), Performans değerlendirmeye ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri, *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0(9), 1-21.
- Gürkan, T. (1987), Ortaöğretim kurumlarında öğretime ilişkin sorunlar, *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 20(1-2), 305-322.
- Kavcar, C. (2002), Cumhuriyet döneminde dal öğretmeni yetiştirme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 35(1-2), 114.

- Karasar, N. (2012), *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kısakürek, M. A. (2003), *Eleştirel çağrışımlar ve öğrenme*. Öğrenmeyi Öğrenme Etkinlikleri, 17-18 Kasım 2003, Türkiye Zekâ Vakfı ve Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi, Ankara.
- Kozikoğlu, İ. (2016), *Öğretimin ilk yılı: Mesleğin ilk yılındaki öğretmenlerin karşılaştıkları güçlükler, hizmet öncesi eğitim yeterlikleri ve mesleğe adanmışlıkları*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- MEB, (1973), Milli eğitim temel kanunu, [2021 tarihinde <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf> adresinden alınmıştır].
- Mete, Y. A. (2013). Güney Kore, Japonya, Yeni Zelanda ve Finlandiya’da öğretmen yetiştirme ve atama politikaları, *Turkish Studies*, 8(12) , 859-878.
- OECD, (2005), *Teachers matter: Attracting, developing and retaining effective teachers*.
- Önen, F., Mertoğlu, H., Saka, M. ve Gürdal, A. (2009), Hizmet içi eğitimin öğretmenlerin öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin bilgilerine etkisi: ÖPYEP örneği, *Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(10), 9-26.
- Priestley, M., Biesta, G. J. J., & Robinson, S. (2015), Teacher agency: What is it and why does it matter? In R. Kneyber & J. Evers (Eds.), *Flip the system: Changing education from the Bottom Up*, London: Routledge.
- Sağlam, M., ve Kürüm, D. (2005), Türkiye ve Avrupa birliği ülkelerinde öğretmen eğitiminde yapısal düzenlemeler ve öğretmen adaylarının seçimi, *Milli Eğitim Dergisi*, 33(167), 53-70.
- Süngü, H. (2012), Bazı OECD ülkelerindeki öğretmen maaşlarının karşılaştırmalı bir analizi, *Eğitim ve Toplum*, 1(2), 21-45.
- Thandi, M. K., & Sethi, P. (2009), Higher education- reforms in teacher education, *The International Journal of Research and Review*, 3, 50-56.

Tozlu, N. (2015), Öğretmen yetiştirme üzerine düşünceler, *TYB Akademi*, 13(10), 123-135.

Yayla, A. (2015), Nitelikli öğretmenlerin yetiştirme sürecinde yeni arayışlar: Sorunlar ve çözüm önerileri. *TYB Akademi*, 13(9), 109-121.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013), *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EXTENDED SUMMARY

The aim of the research is to determine the problems experienced in teacher training practices in Turkey and to evaluate the opinions of teachers on solution suggestions. With this research, it is aimed to present new theoretical information and suggestions to the field, especially in relation to teacher education, and to contribute to the studies to be done in the field. It is aimed to bring a new and different perspective to those who will work on this subject. For this reason, the literature was searched with keywords: qualified teachers, teacher training, teacher education, and so on. In this direction, first of all, articles, theses, books and journals related to the subject were scanned and in the introduction part, the concepts and definitions of education, teacher and teacher training were given in detail.

In this study, it was evaluated that it would be better and more productive to use the qualitative research method while taking the opinions of the teachers on the determination of the problems experienced in teacher training practices in Turkey and the suggestions for solutions to these problems. Because it is possible to say that the interview method will be more effective in obtaining first-hand and direct information in studies to be carried out on those who are directly affected by that subject (Yıldırım & Şimşek, 2013, pp.242-243). In this context, due to the difficulty of reaching all primary and secondary education institutions in the province of Trabzon, the opinions of primary, secondary and high school teachers in Düzköy were sought within the scope of the study. In the study, criteria were determined for the teachers who were in the 1-25-year grade range in 1 primary school, 1 secondary school and 1 high school in a similar socioeconomic environment. Among these teachers, 12 field and classroom teachers were consulted for their views on the research.

The chosen research method and data collection tool are suitable for the subject, purpose and problem solution of this research. It is valid and reliable. When the sources in the literature were scanned, sufficient information was obtained for the theoretical basis of the research.

Based on the opinions, the teachers firstly expressed the drawbacks caused by not choosing candidates suitable for the profession. In addition, according to the opinions of

the teachers, it was seen that the school experience and teaching practice in undergraduate education were insufficient in terms of both quantity and quality, undergraduate education was theory-oriented and insufficient in preparing teachers for real education conditions. It is known that in-service training activities organized under the leadership of the ministry in order to ensure the professional development of teachers after they start their profession are insufficient, a limited number of teachers participate in these trainings, and these trainings are mostly only in the form of knowledge transfer (Önen, Mertoğlu, Saka & Gürdal, 2009).

As a result of the great changes and developments experienced in Turkey in recent years, the perspective of the citizens towards the teaching profession is turning into a perception of seeing the profession as an easy job.

This situation damages the prestige of the profession and shakes the faith in teaching day by day. Opening the way of teaching by giving certificates to some four-year departments after one year of education has also turned into an important problem. For this reason, the number of those who have a teaching degree and are waiting for an assignment is increasing. It is stated that as a result of such teacher recruitment practices applied in the past, there are also teachers who are on duty and reduce their qualifications in the profession.

It is stated that teachers in Turkey work for lower wages than teachers in other countries based on the average of OECD countries (Süngü, 2012) and there is not any comprehensive professional law that regulates their personal rights, which is considered to have a negative impact on teachers.

In summary, it has been revealed that problems in teacher training practices in Turkey are seen especially in the recruitment, pre-service and in-service training processes of teachers. Therefore, it is necessary to focus on these areas at first. Some suggestions for solving these problems can be listed as follows:

Entry scores for teaching departments should be increased. In addition to the written exam, personality, attitude, value and interest assessments for the profession,

group discussion and interview methods should be applied to pre-service teachers at university entrance.

To start teaching, it is necessary to have a master's degree.

The university providing teacher education should have a teaching practice school, and teacher candidates should gain experience in teaching practice courses starting from the first grade.

Institutions providing teacher education should be developed in terms of all kinds of opportunities and the quality of faculty members.

Efforts should be made to ensure adequate level of professional knowledge and development of teachers in education faculties, and the weight of educational science courses should be increased. Classroom management courses should be given special attention. The accumulation of students in education faculties should be prevented, unnecessary student recruitment should be terminated, and the most appropriate number of lecturers/student should be provided in universities.

In order to increase the quality and efficiency of in-service training, these trainings should be provided by university officials who are experts in their fields. Constructivist and progressive education methods should be emphasized instead of conventional methods.

Teachers' salaries should be increased.

In teacher education, cooperation between the faculty and the school should be carried out. Faculties should monitor the teachers they graduate and regulate the problematic aspects of teacher education with the feedback they receive from them.

After a one-year training for graduates of faculties from other fields, the practice of becoming a teacher should be abolished and the transition from these fields to teaching should be ended.